

УДК 37.035:316.46:159.923.2-021.111
DOI 10.32782/NPU-VOU.2023.4(91).09

АВТЕНТИЧНІСТЬ ВИКЛАДАЧА- ЛІДЕРА

© Красницька О., 2023

Ольга КРАСНИЦЬКА

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри суспільних наук,
Національний університет
оборони України
<https://orcid.org/0000-0002-0417-3318>

Ключові слова: лідерство, освітньо-наукова діяльність, ораторська діяльність, самодостатність, справжність, вчинковість, суб'єктність, вплив, особистісне зростання.

Стаття розкриває авторський погляд на природу лідерства в освітньо-науковій діяльності, формування й виявлення автентичності викладача, здійснення ним інформаційного, когнітивного, емоційного, психологічного й поведінкового впливу на аудиторію через ораторську діяльність. Сучасний викладач стає лідером для себе, освітньої та наукової спільноти, слухачів, глядачів, читачів; лідером, який відкриває їхні по-

тенційні можливості, допомагає знайти шлях самовдосконалення, особистісної та професійної трансформації та розвитку, поставити цілі й досягнути вершини; лідером, який надихає власним прикладом, утілює зразок для наслідування.

Автентичність викладача-лідера виявляється в його справжності, самодостатності, щирості, чесності, невимушеності в поведінці, пізнанні та прийнятті себе як унікальної особистості, вираженні яскравої індивідуальності, формуванні індивідуальної системи педагогічних і життєвих цінностей, принципів, внутрішнього компаса, внутрішньої спрямованості на постійне самовдосконалення й особистісну трансформацію, що дає змогу писати власну життєву та професійну історію, працювати за високими стандартами, виявляти своє «Я», досягати досконалості.

**Не зраджуй себе –
і станеш лідером.**

Білл Джордж, Пітер Сімс
«Внутрішній компас»

Сучасний світ настільки переповнений інформацією, можливостями, ідеалами, прикладами, що можна втратити себе, ідентифікуючи з іншими, наслідуючи інших, беручи приклад з авторитетів, намагаючись досягнути успіху. Написано безліч книжок про розвиток, лідерство, кар'єру, досягнення. Проте чи можна в них знайти рецепт справжнього успіху, лідерства у професійній сфері та збереження власної ідентичності й самобутності? Жодна книжка не дасть повної відповіді. Натомість – нові знання та можливості пошуку інструментів, формування нових звичок, навичок, прокладення власного шляху досягнення успіху. Книжки покажуть приклади, розкриють секрети професіоналізму, лідерства, управління, розвитку, особистісної трансформації та щастя. А найголовніше, дадуть знання, які можна перетворити на особисті інструменти та вибудувати власний шлях успіху у професійній діяльності та житті загалом, виявити справжність, стати суб'єктом свого життя, побудувати кар'єру автентичного лідера.

Питання автентичності не сходить із вуст філософів, педагогів, психологів відтоді, як людина почала шукати відповіді на запитання «Хто я?», «Ким я є?», «Яким є моє Я?», «Ким я був?», «Ким я можу стати?», «Наскільки мій внутрішній світ співвідноситься з реальністю?», продовжуючи тим «Наскільки я можу виявити себе в сучасному світі інформації, технологій, стрімкого руху вперед?». Дотепер ні в педагогіці, ні у психології немає однозначного тлумачення автентичності, що свідчить про наукові пошуки дослідників, які тривають. Водночас К. Роджерс досліджував особистість, яка повноцінно функціонує, Д. Гріндер розглядав конгруентність внутрішнього та зовнішнього світу людини, А. Маслоу порушував питання самоактуалізації, Ф. Перлз вивчав почуття самості

та цілісності особистості, В. Джеймс опановував «Я-концепцію», В. Клименко студіював творчість і вияв у ній особистості, Р. Вайнола з'ясовує особливості особистісного та професійного розвитку, О. Хміляк розкриває психологію символічної регуляції дій і вчинків особистості, В. Татенко наголошує на суб'єктності та вчинковості лідера. О. Кочубейник, досліджуючи автентичність особистості в її життєвому світі, пропонує до дискусії кілька підходів, а саме автентичність як: щирість, непідробленість, самототожність, невимушеність, самоідентичність [5]. Водночас ми ставимо питання автентичності викладача-лідера, її прояв у поведінці та вплив на освітньо-наукову й ораторську діяльність.

Метою статті є розкриття постаті автентичного викладача-лідера, з'ясування особливостей прояву автентичності викладача в освітньо-науковій і ораторській діяльності, вплив на їхні результати.

Лідерство в освітньо-науковій діяльності. Питання лідерства не є новим у науці. Водночас його рідко розглядають у межах освітньої та наукової діяльності. Адже здебільшого побутує думка, що лідер – людина, яка веде за собою, він повинен мати команду. А кого веде викладач, науковець? Чи має він свою команду, послідовників? На наше глибоке переконання, так! Хоча під час проведення занять на курсах підвищення кваліфікації для науково-педагогічних працівників ВВНЗ (листопад – грудень 2023 р.) ми отримали неоднозначні відповіді, обговорюючи це питання. Слухачі курсів поставили запитання, а в чому саме проявляється лідерство викладача (науковця), оскільки більшість не обіймає керівні посади, не очолює наукові школи, і взагалі, навіщо викладачу прагнути лідерства? На нашу думку, це досить звужений погляд на лідерство.

Якщо вести мову про виховання лідерів, що сьогодні є провідною тенденцією у ВВНЗ, то викладач передусім сам має стати лідером, випромінювати лідерські властивості, лідерську поведінку, адже є прикладом (зразком) для наслідуван-

ня. Лідерство – одна з основних soft skills викладача, лектора, оратора. Провідний принцип ораторського мистецтва, на якому ґрунтується поведінка будь-якого спікера, – принцип лідерства, що відображає його роботу з аудиторією, керівництву її мисленнєво-мовленнєвою діяльністю, ведення за собою, здійснення інформаційного, когнітивного, емоційного, психологічного й поведінкового впливу на неї, сміливе втілення оратором усіх задумів. Саме від лектора залежить атмосфера під час публічного виступу, активність слухачів і все те, що відбувається в аудиторії.

В енциклопедії освіти знаходимо поняття «освітнє лідерство», яке розглядають у трьох взаємопов'язаних аспектах: лідерство в освіті (діяльність керівників, викладачів, студентів/учнів і, як результат, освітніх закладів-лідерів), лідерство для освіти (діяльність науковців, громадських активістів, батьків та інших стейкхолдерів для розвитку освіти), лідерство освіти (діяльність держави щодо забезпечення пріоритетного розвитку освітньої сфери) [4, с. 671]. Спостерігаємо перші два аспекти, де проявляє себе викладач-лідер, а саме: 1) через широку освітню діяльність, зокрема навчальну, методичну, організаційну роботу, результативність освітнього процесу для слухача (курсанта, студента), ефективну взаємодію з аудиторією; 2) через активну наукову діяльність. У цьому контексті варто також згадати, що саме вирізняє заклади вищої освіти (ВВНЗ), на основі чого вони виходять у світові рейтинги. По-перше, через діяльність викладачів (науковців), їхні розробки та досягнення, по-друге, через здобувачів освіти, випускників, яких готують ті ж викладачі. Саме вони прославляють будь-який заклад освіти.

Нам імпонує порівняння Дж. Морганом лідера з маяком, що освітлює шлях і веде своїх послідовників, членів команди, працівників, слухачів і організації чи підрозділи до успіху, виводячи «від кам'янистих берегів, де вони можуть розбитися» [15, с. 7]. Дж. Максвелл, зі свого боку, описуючи п'ять рівнів лідерства, чітко зазначає,

що лідерство від посади не залежить, ви можете стати лідером на будь-якій посаді в організації. Водночас посаду виділяє як перший рівень лідерства, якого можна досягнути навіть не маючи відповідних навичок, і керувати, посилаючись на свої права та владні повноваження. У цьому разі люди будуть слідувати за лідером, тому що повинні це робити [14]. Наприклад, в освітній діяльності слухачі (курсанти, студенти) виконують усі вимоги викладача, щоб скласти іспит, але чи насправді вони засвоюють отриману інформацію й перетворюють її на інструменти для особистісного та професійного розвитку? Здебільшого ні.

Отже, викладачу не потрібна керівна посада, щоб відкривати для своєї аудиторії безмежний світ знань і запрошувати із собою в майбутнє, щоб створювати його для неї, щоб давати знання, які допоможуть слухачу (курсанту, студенту) особистісно та професійно зростати, реалізовувати свій потенціал, досягати високих цілей. Він стане лідером через ефективність ораторської діяльності та результативність освітнього процесу для слухача, орієнтуючись на його потреби, запити, створюючи актуальні знання для сьогодення й майбутнього. Він стане лідером через свою затребуваність як викладача, оратора, професіонала, експерта, затребуваність його знань і вмінь, створені ним інноваційні освітні й наукові продукти, генерування та втілення креативних ідей, пропонувані й запроваджені зміни.

Викладач працює зі слухачською аудиторією (студентами, курсантами, слухачами), а також може мати своїх глядачів, читачів, розробляючи сучасний освітній контент. Нині в нього є необмежені можливості для поширення власних знань не лише через освітню діяльність, а й, зокрема, через персональні (тематичні) сайти, ютуб-канали, наукові подкасти, телеграм- чи ватсап-канали, тік-ток-канали, блоги у фейсбуці чи інстаграмі, відкриті онлайн-курси, відеокурси, широкий доступ усіх, хто бажає, до перегляду його публічних виступів (на конференціях, семінарах, симпозіумах, інших освітніх і наукових заходах). Варто згадати

й про наукову школу викладача, який виховує своїх послідовників, готує гідних освітян і науковців. А ораторська діяльність і поготів дає йому змогу здійснювати інформаційний, когнітивний, емоційний, психологічний і поведінковий вплив на широку аудиторію, робити свої знання доступними для безмежної кількості людей.

Тож можемо впевнено стверджувати, що сучасний викладач має необмежені можливості для лідерства, опосередкованого чи безпосереднього впливу на інших, виховання послідовників, наслідувачів своїх ідей, поширення власних знань і допомоги в такий спосіб навколишнім. Через ораторську діяльність він змінює думки, ставлення, бачення, формує переконання, ідеали, прагнення, мотивує до змін, викликає трансформації в особистісному та професійному розвитку, спонукає до дій і вчинків, поповнює скарбничку знань своєї аудиторії, допомагає слухачам створювати бажане для себе майбутнє.

Через публікації, публічні виступи на різного роду освітніх і наукових заходах викладач поширює наукові ідеї, презентує результати власних досліджень, надихає інших, допомагає їм генерувати ідеї, показує приклад авторського почерку. Через освітню діяльність він навчає, мотивує, розвиває, виховує слухачів (курсантів, студентів), виявляє власну індивідуальність. В основі будь-якої його діяльності лежить вплив на аудиторію, з якою викладач працює, перед якою виступає, для якої пише, із якою взаємодіє.

На нашу думку, справжній викладач – лідер – для себе, освітньої й наукової спільноти, слухачів (курсантів, студентів), глядачів, читачів. Лідер, який не стільки веде за собою, скільки вказує шлях іншим, показує напрям руху, відкриває потенційні можливості людини, допомагає знайти шлях самовдосконалення й особистісної трансформації, поставити цілі й досягнути вершини. Лідер, який надихає власним прикладом, – зразок для наслідування. Лідер, який навіть не завжди знає про своїх послідовників чи прихильників. Адже одна

лекція може змінити життя слухача; почута думка у відео, яке викладач записав і розмістив на своєму ютуб-каналі, може окреслити інструменти для вирішення проблеми; стаття, яку прочитав колега-науковець, може допомогти йому сформуванню важливої ідеї чи підготуватися до навчального заняття; книжки автора-викладача можуть розширити пізнавальні горизонти читача; цікаві дописи у блозі в мережі «Фейсбук» чи на ватсап-каналі можуть надихнути, підняти настрій, подати нові ідеї, допомогти знайти шлях вирішення проблеми.

Викладач-лідер вирізняється з-поміж інших, серед своїх колег зокрема. Чим саме? Думками, поглядами, цінностями, ідеалами, прагненнями, оригінальними ідеями, конкретними результатами в освітній і науковій діяльності, освітньому процесі, особистою відповідальністю за них, систематичним професійним і особистісним розвитком, високою активністю, світоглядом служіння, успіху, досягнень. Викладач-лідер працює для своєї аудиторії, тож слухачі (курсанти, студенти) завжди отримують позитивні результати, в освітньому процесі спостерігають власну трансформацію, знання роблять інструментами для зростання.

Викладач-лідер завжди допитливий, орієнтований на успіх, його не влаштовує «учора», він спрямований на майбутнє і для себе, і для аудиторії. Постійні зміни, рух уперед, створення та впровадження інновацій – одна з головних характеристик його діяльності. Викладач-лідер думає і працює інакше. Він є затребуваним фахівцем, лектором, експертом. Слухачі (курсанти, студенти) прагнуть вивчати його навчальні дисципліни, отримувати від нього додаткову інформацію, консультації, наслідують його ідеї, погляди, поширюють його бачення. Вони дослухаються до викладача, упроваджують ідеї у своє життя, читають його праці, стежать за новим контентом, дивляться його відео, виступи, слухають наукові подкасти, навчаються в нього. Такий викладач часто отримує як подяку аплодисменти наприкінці лекції.

Викладач-лідер творчо активний, створює авторські навчальні курси, працює згідно з нормами академічної доброчесності, має ґрунтовні наукові й методичні праці, пропонує унікальний, корисний і необхідний аудиторії контент, створює для неї сучасний освітній контент, упроваджує результати наукових досліджень в освітній процес, робить знання важливими для слухачів. Його робота характеризується креативністю, вчинковістю й суб'єктивністю. Він виявляє себе в освітньо-науковій і ораторській діяльності, працює за покликанням.

Описуючи постать сучасного викладача у світлі справжності та фейковості, у попередній статті ми зазначили, що викладач-лідер захоплюється своєю діяльністю, отримує від неї задоволення, приносячи позитивні емоції своїй аудиторії, реалізує в ній свої прагнення й постійно змінюється та рухається вперед, адже для нього потрібно бути тут і зараз, бути сучасним, бути «у тренді», працювати для майбутнього [5, с. 14]. Аудиторія – ретранслятор, поширювач і втілювач знань викладача, віддзеркалювач його ідей і поглядів. Робота для слухача, а також самоствердження, самореалізація та самоздійснення в освітньо-науковій і ораторській діяльності, вияв автентичності – життєве кредо викладача-лідера.

Автентичність особистості. Автентичність, як зазначається у великій українській енциклопедії, є однією з основних характеристик особистості, що проявляється як щирість, відкритість, чесність насамперед із самим собою, а також свобода, самоактуалізація, конгруентність [1]. Спираючись на вчення А. Маслоу, В. Зливков описує автентичну особистість як самоактуалізовану, справжню, яка досягла повної ідентичності, живе у злагоді зі своєю внутрішньою природою та прагне реалізувати її в діяльності. Вона знає, ким є насправді, чого хоче, у чому полягає її покликання, доля та професійне призначення [2, с. 36]. Продовжуючи власну думку, учений звертає увагу на природність вираження себе

автентичною особистістю, відсутність «бажання не бути, а здаватися», тобто в особистості виявляється реальна єдність дійсності та цінності [там само, с. 36].

О. Кочубейник називає автентичність процесуально-динамічною характеристикою людини з боку її буття, що виявляється як стабільність змінюваності, безперервне становлення, як «ніколи не завершеність». Вона відображає постійне здійснення особистістю процесу самоконструювання [5, с. 69]. Слушно зазначає О. Федан, що автентичність розкриває унікальність через специфічний життєвий шлях з індивідуально-особистісним пошуком мети та сенсу життя [8, с. 397].

В. Зливков і С. Лукомська розглядають автентичність як мультимодальний конструкт, що складається із чотирьох взаємопов'язаних елементів: усвідомлення, об'єктивності, поведінки та реляційної орієнтації. Усвідомлення, за даними дослідників, полягає у спрямованості особистості на розуміння власних переживань, цілісного сприймання свого попереднього досвіду. Об'єктивність визначається здатністю давати собі адекватну характеристику, не спотворюючи самосприйняття оцінками інших осіб. Поведінка автентичної особистості характеризується відповідністю власним цінностям, ідеалам. Реляційна орієнтація – орієнтація на стосунки – як відкритість і чесність у взаємодії з навколишніми [3, с. 130].

Слушною є характеристика, дана Б. Джорджем і П. Сімсом, автентичного лідера як щирої людини, відданої собі й тому, у що вона вірить. Він викликає довіру та встановлює щирі зв'язки з іншими, готовий бути собою та вибирати свій шлях, турбується про служіння іншим. Дослідники виділяють п'ять властивостей автентичного лідера: пристрасне прагнення досягати поставленої мети, тверді переконання та цінності, керування серцем, установа мідних стосунків, демонстрація самодисципліни [12].

Отже, автентичність особистості виявляється в її справжності, самоактуалізова-

ності, самодостатності, щирості, невимушеності в поведінці, вірності своїм ідеалам і цінностям, виробленням і дотриманням життєвих і професійних принципів, у повному пізнанні та прийнятті себе як унікальної особистості, вираженні яскравої індивідуальності, розумінні власних сильних і слабких сторін, відкритості до нового, внутрішній спрямованості на постійне самовдосконалення, особистісну та професійну трансформацію, формуванні внутрішнього компаса, що дає змогу не зраджувати собі, діяти згідно із власними поглядами, виявляти своє «Я», проявляти сміливість і наполегливість у досягненні цілей, під час руху до шляхетної мети. Автентичність – ключова запорука вдалого розгортання особистісного потенціалу людини.

Вияв автентичності викладача-лідера. Р. Шарма вказує на те, що багато хто з нас боїться бути самим собою, і ми відмовляємося від своїх мрій, щоб слідувати за натовпом [11, с. 34]. Справжність і самодостатність відкривають викладачу безмежні можливості, як у розкритті свого потенціалу, так і в навчанні та досягненнях. Пізнання й розуміння себе, сильних і слабких сторін формують внутрішню мотивацію на систематичне самовдосконалення, що ніколи не завершується. Самодостатність дає змогу навчатися в інших, опанувати новітні практики, бачити й надихатися досягненнями та прикладами колеґ, слухачів, знайомих або ж відомих людей, вести здорову конкуренцію в освітньо-науковій спільноті. Викладачу не потрібно порівнювати себе з іншими, він розуміє власну унікальність, формує й розвиває неповторну індивідуальність, індивідуальний стиль і авторський почерк у професійній діяльності. Щирість допомагає йому виявляти себе у взаємодії з аудиторією, завойовувати її довіру. Він вирізняється з-поміж інших. У поведінці проявляється природність, відкритість, упевненість, що видно неозброєним оком.

Автентичний викладач-лідер розуміє, зберігає та розвиває цілісність і повноту

власної особистості, водночас прагнучи особистісних змін для самореалізації в освітньо-науковій і ораторській діяльності, досягнення акме у професійному розвитку, змінюючи власний життєвий світ, розвиваючи світогляд зростання та зберігаючи водночас вірність своїм ідеалам, принципам і переконанням, формуючи нові ідеали, прагнення, звички. Водночас він є амбітною особистістю. Його, за влучним висловлюванням О. Хміляра, влаштовує лише перемога, вершина, перше місце на п'єдесталі, найкраще. Амбіції викладача-лідера тісно пов'язані із самореалізацією та втіленням своїх намірів у дійсність [9]. Чесність відкриває, з одного боку, шлях довіри до нього, його слів і дій, цінностей і вчинків, віри у викладача як лідера, фахівця, експерта, а з іншого – шлях зростання над самим собою, виявлення своєї справжності.

Автентичного викладача-лідера характеризує поступове формування індивідуальної системи педагогічних і життєвих цінностей, згідно з якими він живе, працює, діє. Досконалість, прагнення до ідеалу, оригінальність, «невдоволення вчорашнім» і спрямованість на зміни та майбутнє – критерії й цінності, що встановлюють високі стандарти як у роботі викладача, так і з боку вимог до його особистості. Як слушно зазначають Б. Джордж і П. Сімс, цінності виробляються на основі особистих переконань і розвиваються внаслідок навчання, самоаналізу, консультування з іншими та багаторічного досвіду [12]. Викладач-лідер ставить конкретні цілі, що допомагають поступово досягати шляхетної мети, чітко усвідомлює сенс свого життя та користь, яку може принести навколишнім, зокрема слухачам (курсантам, студентам), слід, що може залишити в освіті й науці.

Автентичний викладач-лідер пише власну життєву та професійну історію, слідує своїм шляхом, переборюючи перешкоди та невдачі, долаючи сумніви, знаходячи життєві та професійні орієнтири, шукаючи

можливості, створюючи нові виклики. Він відбувається, самостверджується, самоздійснюється у процесі освітньо-наукової й ораторської діяльності, адже працює за покликанням, виявляє внутрішню відповідність професії, керується високими стандартами, бере відповідальність за власний розвиток, розвиток слухачів (курсантів, студентів), їхні результати в навчанні, досягнення цілей аудиторією в ораторській діяльності викладача. Людина, яка керується покликанням, за даними О. Хміляра, здатна віддавати всю себе своїй праці, ставати ще більш справжньою й цілісною, одержувати істинне задоволення від діяльності, виявляти себе у творінні з великою життєвістю [13, с. 21].

Автентичність є серцевиною суб'єктності викладача-лідера, що породжує вчинковість. Бути суб'єктом, за В. Татенком, означає творити світ за власними законами, стати натхненним автором свого життєвого проєкту та його сумлінним виконавцем, мати мотивацію самоперевершення, руху «уперед, углиб, угору» [7, с. 18]. Саме тому викладач-лідер установлює для себе власні правила й високі стандарти, що вимагають від нього постійного розвитку та самовдосконалення, безперервного навчання, безупинного творчого пошуку для створення унікальних знань, вагомих розробок, ґрунтовних досліджень, корисного для аудиторії освітнього контенту, авторських проєктів, курсів, наукових і методичних праць.

Робота викладача для аудиторії та спрямованість на задоволення її запитів, потреб, інтересів, жертвування власним часом і ресурсами, прагнення зробити вагомий внесок в освіту й науку характеризують його вчинковість. Підтвердження знаходимо у праці В. Татенка, який наголошує: «Учиняти – значить діяти на благо, творити добро, дарувати світові, іншим людям і самому собі саме те, що відповідає критерію досконалості, довершеності, істинності, краси та гармонії, що корелює з поняттям розвитку і прогресу» [7, с. 18]. Учинковість, породжена суб'єктністю, за О. Хміляром, виявляється через усвідом-

лювану та сильну внутрішню мотивацію до перетворення себе та світу в усіх його проявах за власними законами, здатність до створення оригінальних засобів, способів, продуктів [10].

Прагнення викладача-лідера до досконалості, розвиток автентичності та суб'єктності, учинковість стимулюють вчасне реагування або ж створення для себе нових викликів в освітньо-науковій діяльності. Виклики, зі свого боку, як влучно підкреслює Р. Шарма, служать прекрасною можливістю познайомитися з нашим найкращим і найдивовижнішим «Я» [11, с. 51], тобто розкрити весь свій прихований потенціал. Як наслідок, автентичний викладач-лідер досягає вагомих результатів в освітньо-науковій і ораторській діяльності через самодостатність, безперервне навчання, ерудованість, уміння синтезувати знання з різних галузей і створювати унікальні знання, вироблення дієвих принципів у роботі з аудиторією й освітньому процесі, незалежність від зовнішніх впливів і вірність своїм цілям і цінностям, непохитність ідей, розробку й упровадження авторських курсів і сучасного освітнього контенту, дослідження й отримання результатів емпіричним шляхом, що виокремлює його на тлі інших.

Висновки. Автентичний викладач-лідер – генератор і втілювач власних ідей, натхненник для інших, сміливий автор життєвих, освітніх і наукових проєктів, орієнтований на розвиток себе й аудиторій, із якими працює, для якого досконалість, ідеал є тим, чого можна й варто досягати. Сила його хотіння та прагнень постійно зростає нарівні з адекватною самооцінкою та реальними можливостями. Унікальність і яскрава індивідуальність викладача-лідера надихає та приваблює інших, дає змогу сміливо конкурувати на освітньо-науковому поприщі, вести за собою, вказувати напрям чи шлях слухачам (курсантам, студентам) або ж своїм послідовникам, виявляючи своє справжнє та неповторне «Я» на динамічно-лонгїтюдному шляху розвитку й досягнення успіху.

ЛІТЕРАТУРА

1. **Автентичність.** Велика українська енциклопедія. <https://cutt.ly/MwFuvqXC>.
2. **Зликов, В.** (2015). Витоки поняття «автентичність» у психологічній науці. *Психологічний часопис*, 1 (1), 32–38.
3. **Зликов, В., & Лукомська, С.** (2018). Автентичність як чинник благополуччя особистості. *Актуальні проблеми психології*, 45, т. VII. *Екологічна психологія*, 130–132. <http://surl.li/ojhvc>.
4. **Енциклопедія освіти** (2021). Київ : Юрінком Інтер, 1144.
5. **Кочубейник, О.** (2010). Автентичність особистості у її життєвому світі: модуси, процеси, статуси. Київ : вид-во пед. ун-ту ім. М.П. Драгоманова, 272.
6. **Красницька, О.** (2023). Постать сучасного викладача: справжність і фейковість. *Імідж сучасного педагога*, 3 (210), 11–17. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-3\(210\)-11-17](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-3(210)-11-17).
7. **Татенко, В.** Лідер XXI/LIDER XXI. Соціально-психологічні студії. Київ : Вид. дім «Корпорація», 2004, 198.
8. **Федан, О.** (2016). Теоретичний аспект поняття «автентичність» у філософських та психологічних науках. *Молодий вчений*, 11 (38), 397–401. <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/11/93.pdf>.
9. **Хміляр, О.** (2023). Амбітність – особлива чеснота високоєфективних малих команд. *Актуальні проблеми психологічного забезпечення службової діяльності працівників правоохоронних органів* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 31 жовтня 2023 р.).
10. **Хміляр, О.** (2009). Вчинковий потенціал як провідний компонент у формуванні конкурентоспроможного фахівця. *Актуальні проблеми сучасної освіти у світлі вимог Болонського процесу* : матеріали Міжнародної наукової конференції (Київ, 21–23 вересня 2009 р.). Севастополь : Севастопольський національний технічний університет, 127–129.
11. **Шарма, Робін** (2022). Шлях до величі. Київ : КМ-БУКС, 248.
12. **George, Bill, & Sims, Peter** (2017). True North: Discover Your Authentic Leadership. New York : Pearson, 288.

REFERENCES

1. **Avtentychnist** [Authenticity]. *Velyka ukrainska entsyklopediia*. Retrieved from: <https://cutt.ly/MwFuvqXC> [in Ukrainian].
2. **Zlykov, V.L.** (2015). Vytoky poniattia "avtentychnist" u psykholohichnii nauzi [The origins of the concept of "authenticity" in psychological science]. *Psykholohichnyi chasopys*, 1 (1), 32–38 [in Ukrainian].
3. **Zlykov, V.L., & Lukomska, S.O.** (2018). Avtentychnist yak chynnyk blahopoluchchia osobystosti [Authenticity as a factor of personal well-being]. *Aktualni problemy psykholohii*, 45, t. VII. *Ekolohichna psykholohiia*, 130–132. Retrieved from: <http://surl.li/ojhvc> [in Ukrainian].
4. **Entsyklopediia osvity** (2021) [Encyclopedia of education]. Kyiv : Yurinkom Inter, 1144 [in Ukrainian].
5. **Kochubeinyk, O.M.** (2010). *Avtentychnist osobystosti u yii zhyttievomu sviti: modusy, protsesy, statusy* [Authenticity of the individual in his/her life world: modes, processes, statuses]. Kyiv : vyd-vo ped. un-tu im. M.P. Drahomanova, 272 [in Ukrainian].
6. **Krasnytska, O.V.** (2023). Postat suchasnoho vykladacha: spravzhnist i feikovist [The modern teacher character: genuineness and fakeness]. *Imidzh suchasnoho pedahoha*, 3 (210), 11–17. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-3\(210\)-11-17](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-3(210)-11-17) [in Ukrainian].
7. **Tatenko, Vitalii.** (2004). Lider XXI/LIDER XXI. Sotsialno-psykholohichni studii [Social and psychological studies]. Kyiv : Vyd. dim «Korporatsiia». 198 [in Ukrainian].
8. **Fedan, O.V.** (2016). Teoretychnyi aspekt poniattia "avtentychnist" u filosofskykh ta psykholohichnykh naukakh [Theoretical aspects concept «authenticity» in the philosophical and psychological sciences]. *Molody vchenyi*, 11 (38), 397–401. Retrieved from: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/11/93.pdf> [in Ukrainian].
9. **Khmiliar, O.F.** (2023). Ambitnist – osoblyva chesnota vysokoefektyvnykh malykh komand [Ambition is a special virtue of highly effective small teams]. *Aktualni problemy psykholohichnoho zabezpechennia sluzhbovoi diialnosti pratsivnykiv pravoohoronnykh orhaniv* : materialy IV Mizhnar. nauk.-prakt. konf. (Kyiv, 31 zhovtnia 2023 r.) [in Ukrainian].
10. **Khmiliar, O.F.** (2009). Vchynkovyi potentsial yak providnyi komponent u formuvanni konkurentospromozhnoho fakhivtsia [Action potential as a leading component in the competitive specialist formation]. *Aktualni problemy suchasnoi osvity u svitli vymoh Bolonskoho protsesu* : materialy Mizhnar. nauk. konf. (Kyiv, 21–23 veresnia 2009 r.). Sevastopol : Sevastopolskyi natsionalnyi tekhnichniy universytet, 127–129 [in Ukrainian].
11. **Sharma, Robin** (2022). Shliakh do velychi [The path to greatness]. Kyiv : KM-BUKS, 248 [in Ukrainian].

12. **Khmiiliar, Oleh & Lepka, Olha** (2019). Vocation as a psychological resource of a happy person. *Shchastia ta tsyvilizatsiyni rozvytok* : materialy Mizhnar. nauk. -prakt. konf. (Lviv, 14–15 lystopada 2019 r.). Lviv : Lvivskiy natsionalnyi medychniy universytet imeni Danyla Halyskoho, 18–21 [in Ukrainian].
13. **Khmiiliar, Oleh, & Lepka, Olha** (2019). Vocation as a psychological resource of a happy person. *Щастя та цивілізаційний розвиток* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 14–15 листопада 2019 р.). Львів : ЛНМУ імені Данила Галицького, 18–21.
14. **Maxwell John, C.** (2013). *The 5 Levels of Leadership: Proven Steps to Maximize Your Potential*. New York : Center Street, 304.
15. **Morgan, Jacob** (2020). *The Future Leader: 9 Skills and Mindsets to Succeed in the Next Decade*. Hoboken : Wiley, 320.

Olha KRASNYTSKA

AUTHENTICITY OF THE TEACHER-LEADER

The article reveals the author's view on the nature of leadership in educational and scientific activity, the formation and identification of the teacher's authenticity, his/her informational, cognitive, emotional, psychological and behavioral influence on the audience through oratorical activity. A modern teacher becomes a leader for him/herself, the educational and scientific community, students, viewers, readers; a leader who opens up their potential, helps them find a way of self-improvement, personal and professional transformation and development, set goals and reach the peak; a leader who inspires by his/her own example, reflects a role model.

The authenticity of a teacher-leader is manifested in his/her authenticity, self-sufficiency, practicality, sincerity, honesty, ease in behavior, knowledge and him/herself perception as a unique individual, bright individuality expression, the individual system formation of pedagogical and life values, principles, internal compass, internal focus on permanent self-improvement and personal transformation, which allows you to write your own life and professional history, work according to high standards, to reveal your "I", to achieve perfection.

Key words: *leadership, educational and scientific activity, oratorical activity, self-sufficiency, authenticity, action, subjectivity, influence, personal growth.*